

T.C.
TARIM ve KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

BİTKİ ISLAHÇI HAKLARI RAPORU

2010

T.C.
TARIM ve KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

BİTKİ İSLAHÇI HAKLARI RAPORU

2010

© Bitki Islahçı Hakları Raporu – 2010

Bütün hakları Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'ne ait olup, kaynak göstermek koşulu ile alıntı ve kopya yapılabilir.

Bitki ıslahı yeni çeşitlerin ortaya çıkması, daha fazla üretimin sağlanması ve üretilen bitkisel gıdanın kalitesinin yükseltilmesinin en kilit faktörüdür. Bir bitki ıslahı çalışması yılların emeğini, alınterini ve bilgi birikimiyle harmanlamak demektir. Gerek ortaya çıkan çeşidin insanlığa etkisi, gerekse geliştirme sürecinde harcanan emek ve akıtılan alnteri göz önüne alındığında bitki ıslahçılarının önemi bir kez daha anlaşılmaktadır.

Böylesine önemli bir işi, böylesine zahmetli bir yolla başaran ıslahçıların motivasyonunun sağlanması yeni araştırmalar için daha fazla çaba sarfetmesini sağlayacaktır. Motivasyonu sağlamak için ıslahçılara hak ettiği değerin verilmesi ve çalışmalarına kaynak sağlanması gerekmektedir. Islahçı hakları yeni bitki çeşitlerinin geliştirilmesini teşvik etmek ve ıslahçıların çeşit üzerindeki haklarını korumak amacıyla ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde bu kavram 1990'lı yılların başından itibaren konuşulmaya başlanmış olup, yeni bitki çeşitlerinin geliştirilmesini özendirerek, böylece daha fazla ve kaliteli üretimi sağlamak için bitki ıslahçıların haklarını konuma altına alan 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun 08.01.2004 tarihinde TBMM tarafından kabul edilmiştir.

5042 sayılı Kanunun uygulamaları ve sağladığı koruma sistemiyle; ıslahçılar yeni çeşitleri elde etmek üzere finansal kaynaklara sahip olmuşlar, dayanıklı, kaliteli ve verimli çeşitleri ıslah ederek ülkemiz tarımına katkı sağlamışlardır.

Islahçı hakları ile ilgili uygulamalar Yeni Bitki Çeşitlerine ait Islahçı Haklarının Korunmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde yürütülmektedir. Eylül 2004 yılında başlayan başvurular 2010 yılı sonu itibarıyla 448'e ulaşmış, bu başvurulardan 223 tanesi bütün işlemleri tamamlanarak koruma altına alınmıştır. Başvuru yapılan çeşitlerin 38'i yerli ıslahçılar tarafından geliştirilmiştir.

Islahçı hakları çalışmalarının yürütülmesinde ve bu raporun ortaya çıkmasında emeği geçen başta Bakanlığımız çalışanları olmak üzere, kamu ve özel sektör ıslahçılarına, tohumluk üreticilerine teşekkür ediyorum, 2011'in ıslahçı hakları açısından daha verimli bir yıl olmasını diliyorum.

Ali KARACA
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

I. GİRİŞ.....	1
II. ISLAHÇI HAKLARI VERİLERİ	1
A. Başvurulabilecek Tür Listesi	2
B. Başvurular	3
C. Bitki Çeşitleri Bülteni	4
D. Kabul Edilen Başvurular.....	4
E. Bitki Gruplarına Göre Başvurular.....	5
F. Türlere Göre Başvurular	6
G. Yabancı Orijinli Başvurular	7
H. Ülkemizden Yapılan Başvurular	9
III. KORUMA ALTINA ALINAN ÇEŞİTLER	10
IV. SONUÇ.....	10
EK KORUMA ALTINA ALINAN BİTKİ ÇEŞİTLERİ LİSTESİ	11

GRAFİKLER

Grafik 1: Bitki Islahçı Hakkı için yapılan başvuru ve koruma altına alınan çeşit sayıları.	2
Grafik 2: Başvuru sayıları ile bu başvuruların kabul ve red sayıları.	3
Grafik 3: Kabul edilen başvuruların mevcut durumu.	4
Grafik 4: Bitki gruplarına göre başvuru ve korunan çeşit sayıları.	5
Grafik 5: Türlere göre başvuru sayıları. (İlk 10)	6
Grafik 6: Başvuruların bitki gruplarına göre dağılımı.	7
Grafik 7: Yerli ve yabancı başvuruların oranı.	8
Grafik 8: Ülkelere göre yabancı başvuruların sayıları. (İlk 8)	8
Grafik 9: Yerli başvuruların kuruluşlara göre dağılımı. (İlk 11)	9

I. GİRİŞ

5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun 15.01.2004 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun 2100/94/EC ve 1768/95/EC sayılı Avrupa Birliği direktiflerine tam uyumlu biçimde hazırlanmıştır. Bu Kanun ile birlikte Uluslararası Yeni Bitki Çeşitlerini Koruma Birliği'ne (UPOV) üyelik başvuru yapılmış ve ülkemiz 18.11.2007 tarihinde UPOV'un 65 inci üyesi olarak onaylanmıştır.

Söz konusu kanun çerçevesindeki uygulamalar, AB bitki ıslahçı hakları ajansı CPVO (Topluluk Bitki Çeşitleri Ofisi) ile eşdeğer şekilde yürütülmektedir. CPVO ile geliştirilen işbirliği sayesinde ülkemizin ıslahçı hakları ile ilgili verileri periyodik olarak CPVO'ya aktarılmakta, CPVO'nun merkezi veritabanından çevrimiçi olarak faydalanılabilmektedir. Bu sayede, aday çeşitlerin "Yenilik" şartı ile ilgili incelemeleri daha etkili bir biçimde yapılabilmektedir.

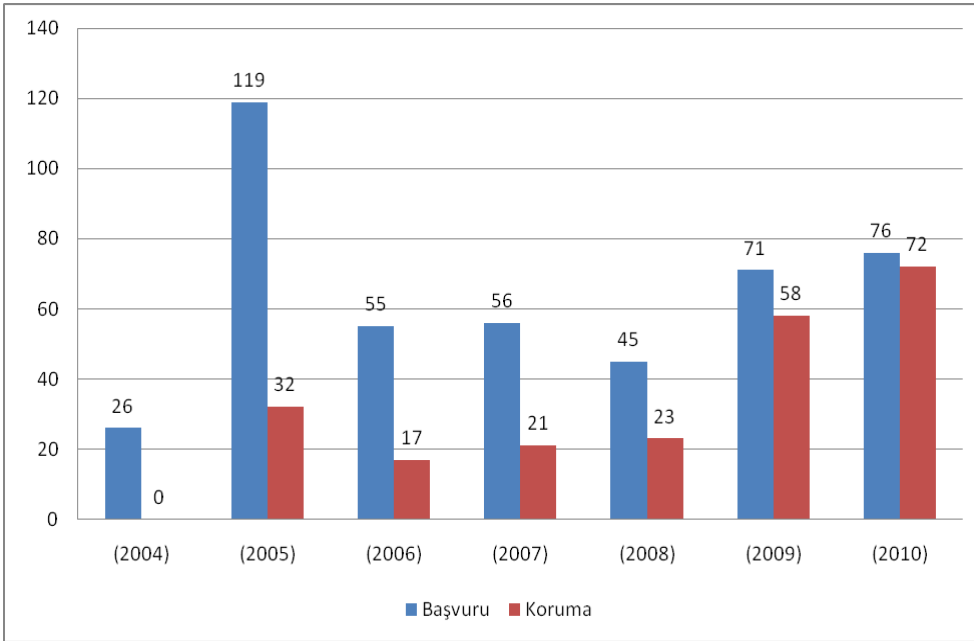
Raporda verilen bütün veriler, ıslahçı hakları uygulamalarının ilk başladığı tarih olan 12.08.2004 tarihi ile 31.12.2010 tarihleri arasında yapılan işlemler ile ilgili verilerdir.

Bitki İslahçı Hakları Raporu ilk kez bu yıl yayımlanmaktadır. Bu rapor, ıslahçı hakları konusunda çalışmalar yapan bir çok kişi ve kuruluşa gelecek ile ilgili önemli bir rehber olacaktır. Şüphesiz ki, ilk kez ortaya konulan bir raporda bazı eksiklikler olabilir. Bu raporu inceleyen ve çalışmalarında kaynak olarak kullanan kişilerin görüş ve önerileriyle bir sonraki ıslahçı hakları raporu daha geniş ve daha dolu bir biçimde hazırlanacaktır.

II. İSLAHÇI HAKLARI VERİLERİ

İslahçı hakları kapsamında yapılan uygulamalar, 12.08.2004 tarihli ve 25551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmektedir. Bu yönetmelik doğrultusunda ilk başvurular 2004 yılı Eylül ayında alınmaya başlanmıştır.

Eylül 2004 tarihinden bu yana yıllar itibarı ile gelen başvuru ve başvuru alan çeşitlerden koruma altına alınan çeşitlerin sayısı Grafik-1'de verilmiştir. 2005 yılındaki 119 adet başvuru, 5042 sayılı Kanun'un Geçici 2 Maddesine göre yayım tarihinden sonra bir yıl içerisinde yapılacak başvurular için yeniliğin geriye dönük beş yıl olarak kabul edilecek olmasından dolayı yapılan başvurulardır. 2004 yılından itibaren başvuru sayıları düzenli bir biçimde artmaktadır.

Grafik 1: Yıllara göre Bitki İslahçı Hakkı için yapılan başvuru ve koruma altına alınan çeşit sayıları. 31.12.2010

Koruma altına alınan çeşitlerin sayıları 2009 ve 2010 yıllarında önceki yıllara göre % 100'ün üzerinde artış göstermiştir. 2005 ve sonrasında yapılan başvuruların Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) denemeleri 2008 ve sonrasında tamamlanmış, bu çeşitlerin koruma altına alınma işlemleri 2009 ve 2010 yılları içerisinde tamamlanmıştır.

A. Başvurulabilecek Tür Listesi

1991 tarihli UPOV sözleşmesi gereği üye olan ülkeler üyelik tarihinden itibaren ilk on yıl içerisinde en az 10 türün ıslahçı hakları ile ilgili başvurularını kabul etmek zorundadırlar. Bu on yıllık süre sonunda üye ülkeler bütün bitki cins ve türleri ile ilgili başvuruları kabul edeceklerdir.

Ülkemizin UPOV üyeliğinin başlangıcında ıslahçı hakkı için başvurulabilecek tür listesi oluşturulurken, ülkemiz için stratejik ve ekonomik öneme sahip olan türler seçilmiş ve seçilen 61 tür Başvurulabilecek Tür Listesi olarak UPOV'a bildirilmiştir.

Bu listenin genişletilmesine dair ıslahçlarımızdan gelen talepler neticesinde, 2010 yılı içerisinde Başvurulabilecek Tür Listesi 81 tür ve bitki grubunu içerecek şekilde genişletilmiştir. Bamya, lahana türleri, endive, karpuz, bazı kabak türleri, Japon erikleri, kuşburnu, ıspanak ve maviyemiş türleri ile *Prunus*, *Malus* ve *Pyrus* anaçları Başvurulabilecek Tür Listesi'ne 2010 yılında eklenmiştir.

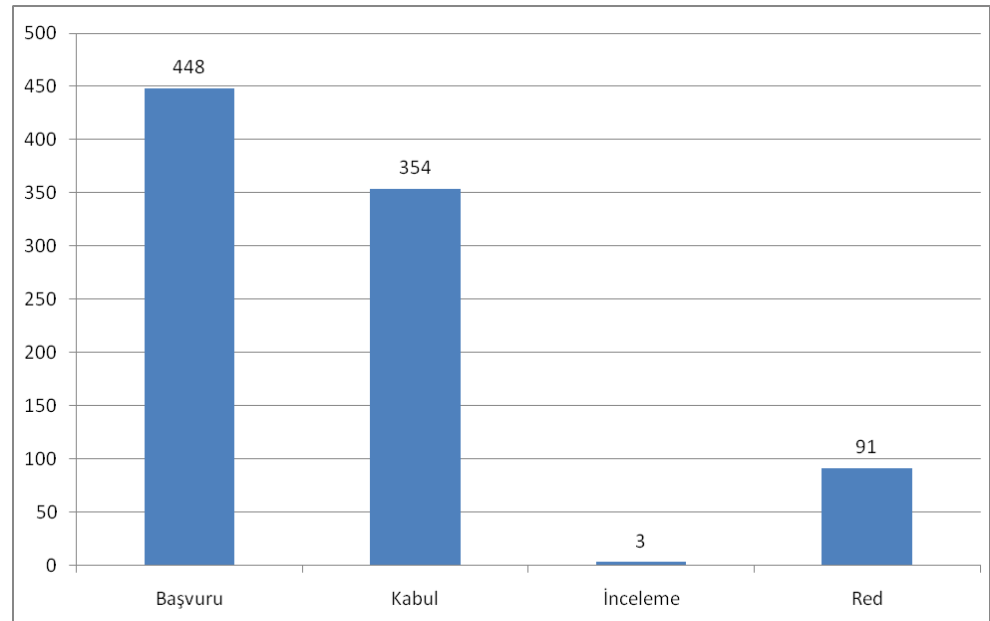
Başvurulabilecek tür listesi, ıslahçılarımızdan gelen talepler ve Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü'nün bu türlerde yapılacak olan teknik incelemeler ile ilgili çalışmalarını tamamlamasından sonra değerlendirilmekte ve yıl içerisinde güncellenmektedir. Başvurulabilecek tür listesinin en güncel hali Tohumculuk Dairesi Başkanlığı'nın internet sitesinde yayımlanmaktadır.

http://www.tohum.tugem.gov.tr/tohum/islahci_haklari/bultenler/turList.pdf

B. Başvurular

2010 yılı sonunda kadar yapılan başvuruların sayısı 448 olup bu başvurulardan 354 tanesi bütün inceleme işlemleri tamamlanarak kabul edilmiştir. 3 başvuru ile ilgili ön inceleme işlemleri devam etmekte olup, 91 başvuru reddedilmiştir. (Grafik 2) Reddedilen başvuruların büyük bir bölümü, başvuru çeşitlerinin Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen yenilik şartını yerine getirmemesinden dolayı reddedilen başvurulardır.

2010 yılı içerisinde Islahçı Hakkı Başvuru Formu güncellenmiştir. Bu güncelleme ile daha geniş, anlaşılır ve yabancı başvuru sahiplerinin de anlayabileceği bir form oluşturulması hedeflenmiştir. Yeni formun Türkçe ve İngilizce olarak düzenlenmesi 2010 yılı içerisinde tamamlanmış ve formun son hali 2010/04 sayılı Bitki Çeşitleri Bülteni'nde ilan edilmiştir.

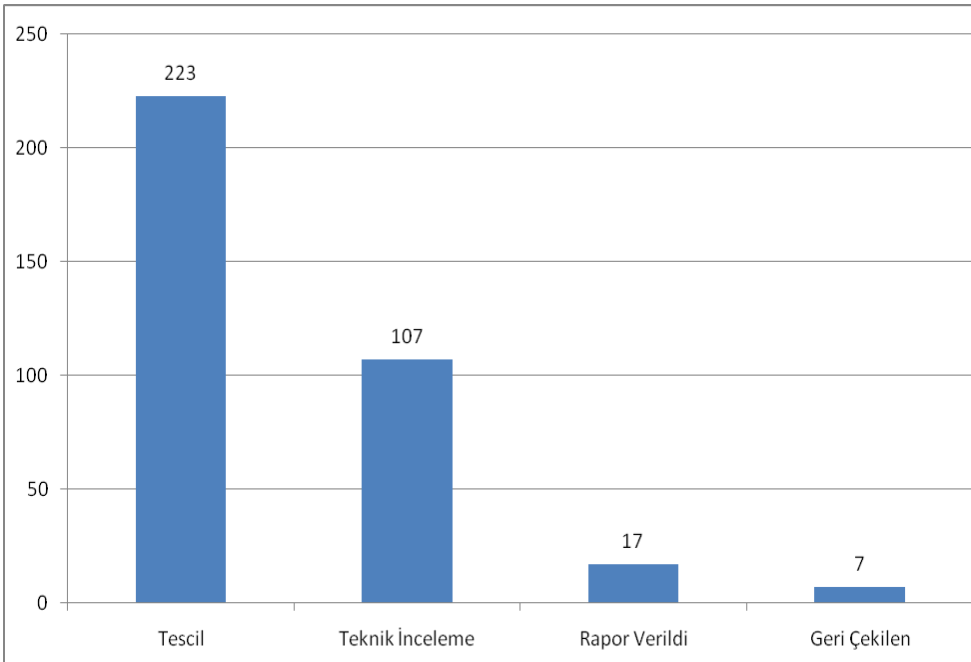
Grafik 2: Başvuru sayıları ile bu başvuruların kabul ve red sayıları. 31.12.2010

C. Bitki Çeşitleri Bülteni

İslahçı hakları ile ilgili her türlü işlemin yer aldığı Bitki Çeşitleri Bülteni periyodik aralıklarla yayımlanmakta ve Tohumculuk Dairesi Başkanlığı'nın internet sitesinde ilan edilmektedir. 2010 yılı içerisinde 22.03.2010, 30.06.2010, 30.09.2010 ve 30.12.2010 tarihlerinde olmak üzere dört adet Bitki Çeşitleri Bülteni yayımlanmıştır. Bitki Çeşitleri Bülteni, Tohumculuk Dairesi Başkanlığı'nın sitesinden güncel olarak takip edilebilir ve bu sitede eski sayılara ulaşılabilir.

D. Kabul Edilen Başvurular

Kabul edilen 354 başvurudan 223 tanesi bütün işlemleri tamamlanarak koruma altına alınmıştır. Bu başvurulardan 107 tanesinin teknik inceleme işlemleri devam etmekte olup, teknik inceleme işlemleri tamamlanan ve raporları Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'ne gönderilen 17 çeşidin ıslahçı haklarının tescili ile ilgili son işlemleri devam etmektedir. (Grafik 3) Bu çeşitler Islahçı Hakkı Tescil Komitesi'ne sunulacak ve koruma altına alındıkları takdirde Bitki Çeşitleri Bülteninde yayımlanacaktır. Bitki Çeşitleri Bülteninde yayımlanan koruma altına alınan çeşitlere bir ay içerisinde herhangi bir itiraz gelmez ise Islahçı Hakkı Tescil Belgesi düzenlenerek hak sahiplerine gönderilecektir.

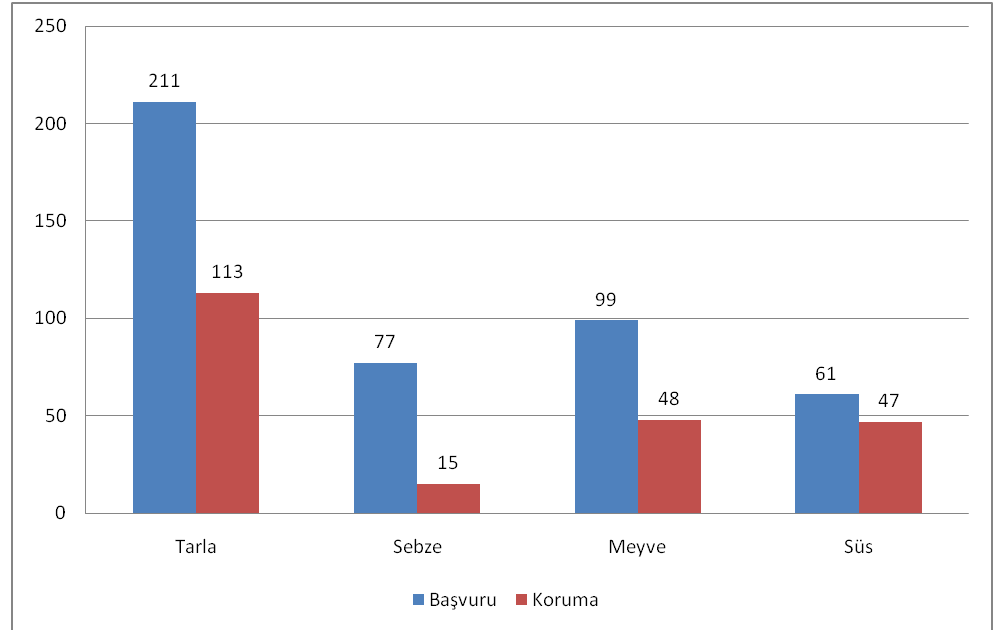

Grafik 3: Kabul edilen başvuruların mevcut durumu. 31.12.2010

Bu başvurulardan 7 tanesi sürecin farklı aşamalarında, farklı nedenlerden dolayı başvuru sahibi tarafından geri çekilmiştir. Bu geri çekilmelere çeşidin ekonomik getirisinin umut ışığı vermemesi, teknik olarak özellikle durulmuşluk konusunda sonradan ortaya çıkan sıkıntıların oluşması sebep olarak gösterilebilir.

E. Bitki Gruplarına Göre Başvurular

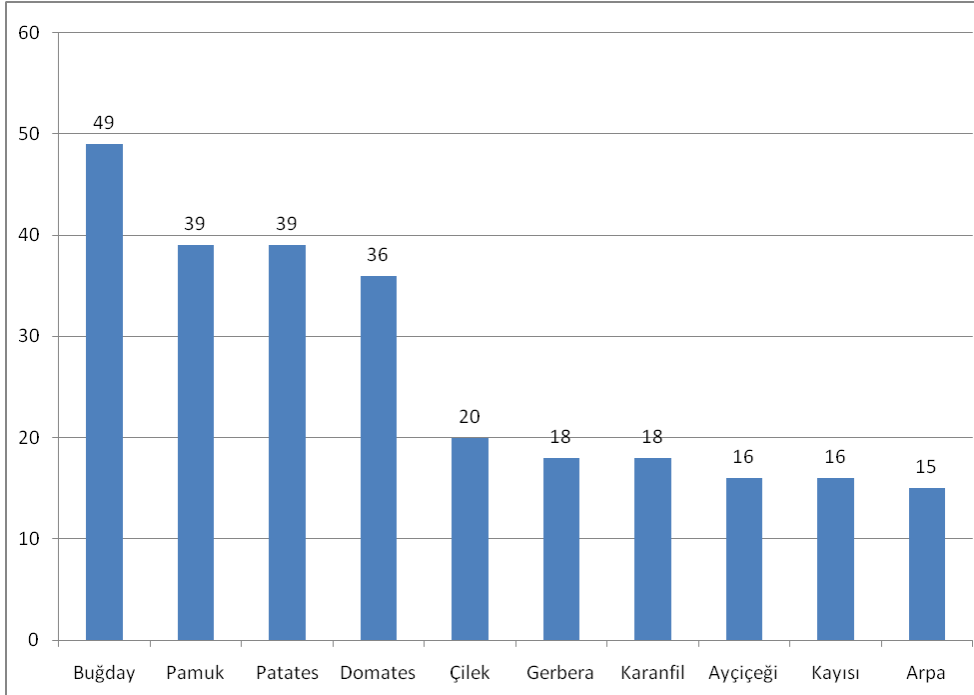
Başvuruların bitki gruplarına göre sınıflandırmasına bakıldığında en fazla başvurunun ve koruma altına alınan çeşitlerin tarla bitkileri grubunda olduğu gözlemlenmektedir. (Grafik 4) İslahçı hakları işlemleri açısından AB ülkelerinden farklılıklarımızdan en önemlisi bitki gruplarına göre başvuru sayımızda yaşanmaktadır. AB ülkelerinde başvuruların önemli bir bölümünü süs bitkileri oluştururken ülkemizde süs bitkileri başvurularının sayısı azdır. Bu duruma, ülkemizde bir çok süs bitkisi türünün Başvurulabilecek Tür Listesinde bulunmaması, ülkemizde süs bitkileri ıslahçılarının ve bu konuda yapılan çalışmaların sayısının oldukça az olması sebep olarak gösterilebilir.

Grafik 4: Bitki gruplarına göre başvuru ve korunan çeşit sayıları. 31.12.2010

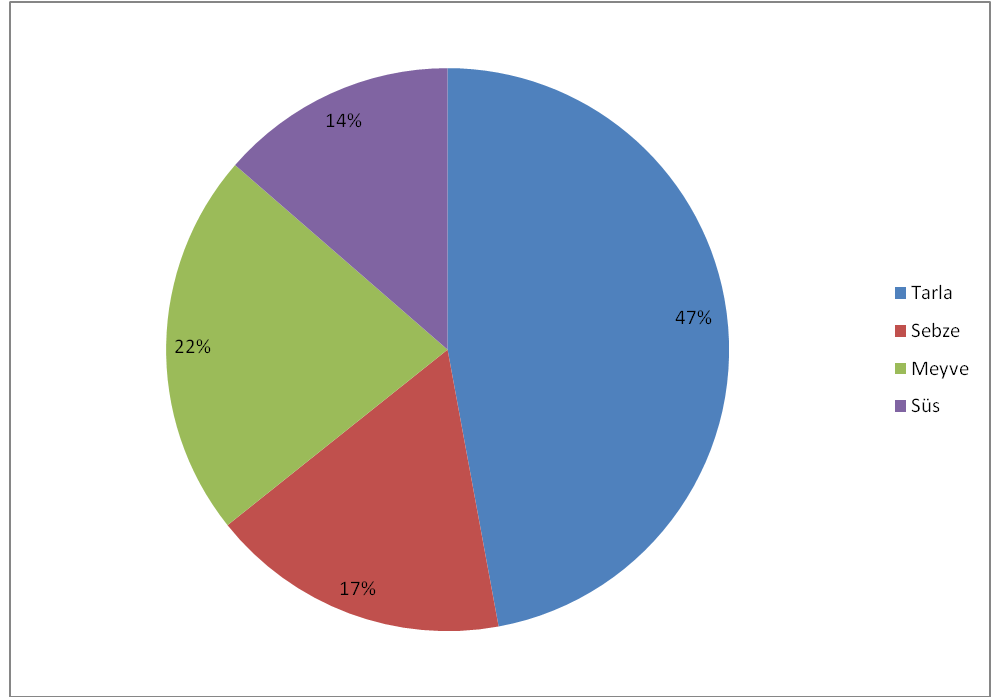
F. Türlere Göre Başvurular

Başvuruların türlere göre sınıflandırmasına bakıldığında ülkemiz tarımında geleneksel yeri ve ıslah faaliyetlerinin yoğunluğuna orantılı olarak Buğday'ın en fazla başvuru yapılan tür olduğu görülmektedir. (Grafik 5) Bunu sırasıyla pamuk ve patates izlemektedir. Patateste yapılan toplam 39 başvurunun 21 tanesi 2009-2010 yıllarında yapılmıştır. Gelecek yıllarda bu sayının artması beklenmektedir. Sebze grubundan domates, meyve grubundan da kayısı ve çilek başvuru sayısına göre ilk on tür listesinde kendi gruplarını temsil eden türler olarak görülmektedir. Kayısı türünde yapılan bütün başvurular 2009 ve 2010 yıllarında yapılmıştır.

Grafik 5: Türlere göre başvuru sayıları. (İlk 10) 31.12.2010

Başvuru sayılarına göre bitki gruplarının oranları aşağıda görülmektedir. Tarla bitkileri % 47'lik bir oranla en yüksek dilimi oluşturmaktadır. (Grafik 6)

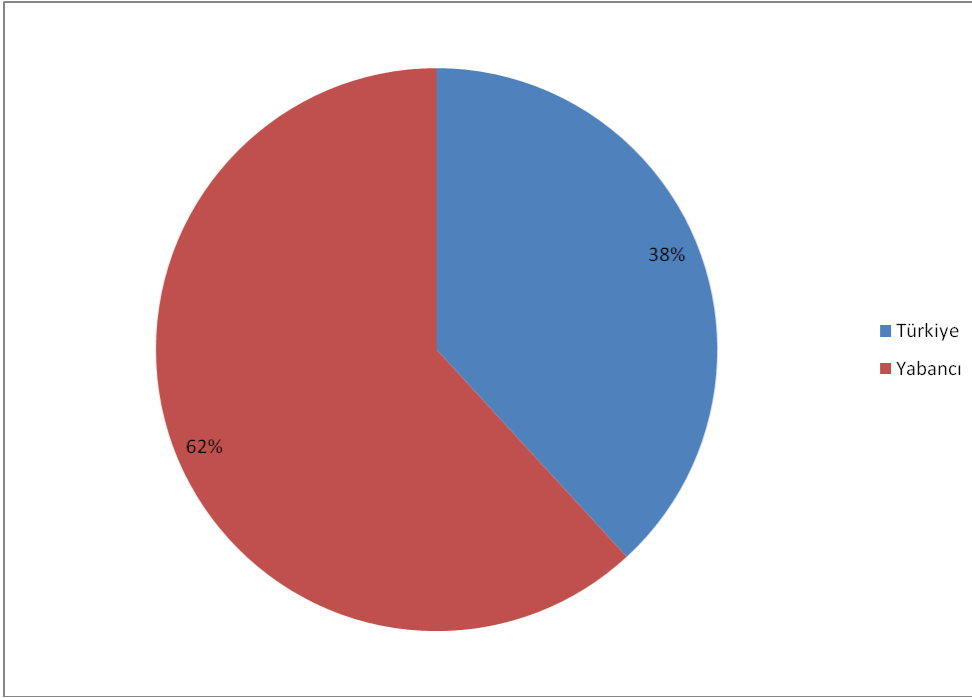

Grafik 6: Başvuruların bitki gruplarına göre dağılımı. 31.12.2010

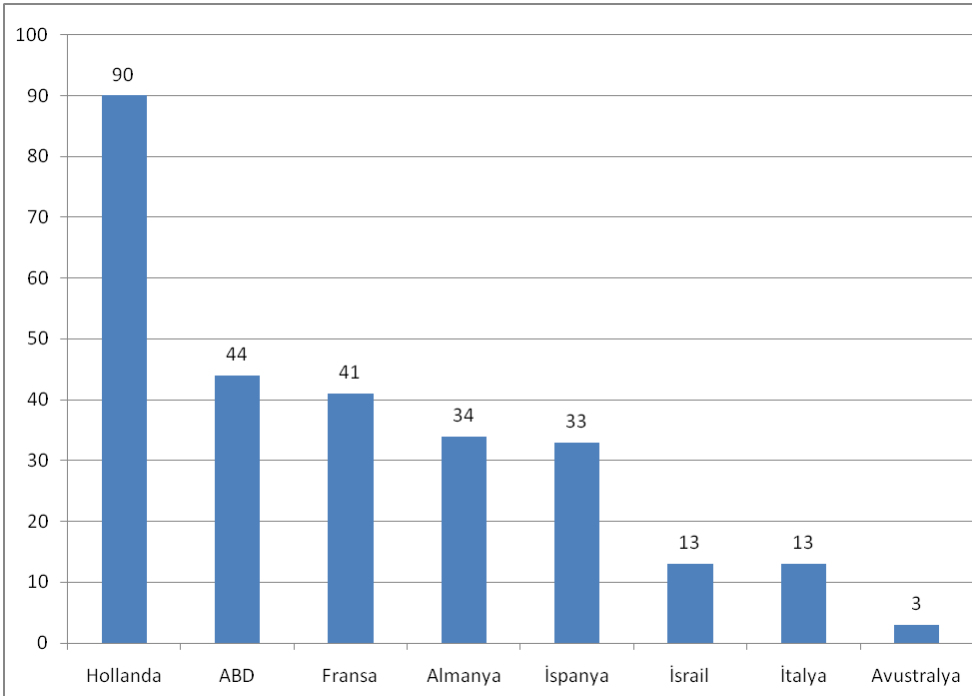
G. Yabancı Orijinli Başvurular

1991 tarihli UPOV sözleşmesine ve 5042 sayılı Kanuna göre, UPOV üyesi ülkelerin vatandaşları ülkemizde bir temsilci tayin etmek koşulu ile başvuruda bulunabilirler. Bu kapsamda ülkemizde yabancı uyruklu şirketler tarafından da başvuruda bulunmaktadır. Başvuruların % 38'i yerli ıslahçılar tarafından yapılmış olup, geri kalan % 62'si yabancı uyruklu ıslahçılar tarafından yapılmış başvurulardır. (Grafik 7)

Yabancı uyruklu başvurulardan en fazlası 90 başvuru ile Hollanda'lı firmalara aittir. (Grafik 8) Hollanda'dan gelen başvurular daha çok süs bitkileri, sebze ve patates çeşitlerinde yoğunlaşmıştır. Hollanda'yı 44 başvuru ile ABD ve 41 başvuru ile Fransa takip etmektedir. İspanya'dan yapılan 33 başvurunun 27 tanesi meyve türlerinde yapılan başvurulardır.

Grafik 7: Yerli ve yabancı başvuruların oranı. 31.12.2010

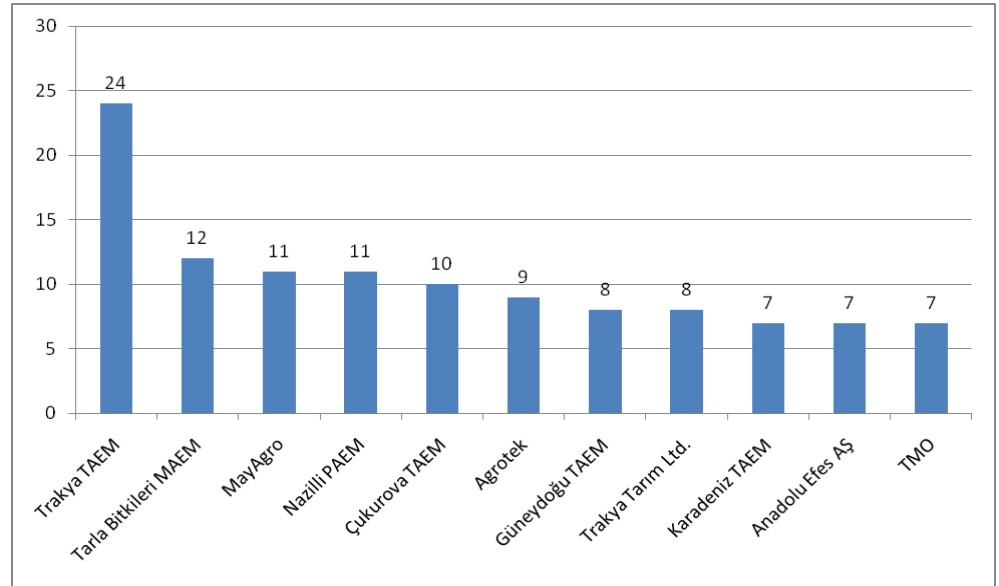

Grafik 8: Ülkelere göre yabancı başvuruların sayıları. (İlk 8) 31.12.2010

H. Ülkemizden Yapılan Başvurular

Ülkemizde başvuru yapan başvuru sahiplerini incelediğimizde kamu kuruluşlarının oldukça fazla olduğu görülmektedir. (Grafik 9) 24 başvuru ile Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ülkemizde en fazla başvuru yapan kuruluştur. Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nü 12 başvuru ile Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve 11 başvuru ile MayAgro Tohumculuk A.Ş. ve Nazilli Pamuk Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü takip etmektedir. MayAgro Tohumculuk A.Ş., Agrotek Tohumculuk Ltd. ve Trakya Tarım ve Veterinerlik Ltd.Şti. özel sektör kuruluşları arasında başvuru yapan ilk üç ıslahçı kuruluş olarak öne çıkmaktadır.

Özel sektör kuruluşlarının kendi ıslah programlarını son yıllarda oluşturmaya başladığı düşünüldüğünde, gelecek yıllarda başvuru sayılarının giderek artan bir ivme göstereceği öngörülebilir.

Grafik 9: Yerli başvuruların kuruluşlara göre dağılımı. (İlk 11) 31.12.2010

III. KORUMA ALTINDA OLAN ÇEŞİTLER

2010 yılı sonu itibari ile koruma altında olan çeşitlerin listeleri raporun son bölümünde yer almaktadır. Grafik 3'te 223 olarak verilen koruma altına alınan çeşit sayısı ekte verilen Koruma Altında Olan Çeşit Listesinde 201 olarak görülmektedir. Koruma altına alınan çeşitlerden 22 tanesi 2010 yılı içerisinde ödemeleri gereken yıllık ücretlerini ödemedikleri için, çeşitlerin koruma süreleri, yıllık ücretin ödenmesi ile ilgili son gün olan 31.01.2010 tarihi itibari ile kendiliğinden sona ermiştir.

Koruma Altında Olan Çeşit Listesi, yıl içerisinde koruma altına alınan çeşitler ilave edilerek veya farklı nedenlerle koruma hakları iptal edilen çeşitler silinerek güncellenmekte ve Tohumculuk Dairesi Başkanlığı'nın internet sitesinde güncel olarak yayımlanmaktadır.

http://www.tohum.tugem.gov.tr/tohum/islahci_haklari/bultenler/korunan_cesitList.pdf

IV. SONUÇ

Ülkemizde 2004 yılında başlamış olan Bitki İslahçı Hakları uygulamaları giderek artan bir ivme kazanmaktadır. Başvuru yapılabilecek tür listesinin yeni türler eklenerek genişletilmesi durumunda başvuru sayısı artış gösterecektir. İslahçı hakkı sahipliğinden lisans ücretleri (royalty) elde edilmeye başlandığında, İslahçılar yeni çeşit geliştirmek için gerekli olan kaynaklara kavuşacak, başvuru sayılarının artışındaki bu ivme daha da hızlanacaktır.

Konu ile ilgili olarak örnek davalar açılmış olmakla birlikte, yargı sürecinde uygulamalarda içtihatların henüz oluşmaması davaların seyrini yavaşlatmaktadır. Bitki İslahçı Haklarının ülkemizde yaygınlaşması ve gelişmesinde, dava sürecinin hızlı ve etkin olması, hak sahibinin haklarının etkin bir biçimde korunması kilit rol oynayacaktır.

KORUMA ALTINA ALINAN BİTKİ ÇEŞİTLERİ LİSTESİ (31.12.2010)

SN	Başvuru Tarihi	Çeşit ismi	Hak Sahibi	Tescil Tarihi	Tescil Süresi
Adi Fiğ – <i>Vicia sativa</i> L.					
1	22.06.2010	SONER	Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	29.12.2010	31.12.2035
2	22.06.2010	ALPER		29.12.2010	31.12.2035
Alstromerya – <i>Alstroemeria</i> L.					
3	22.11.2005	STAQUEEN	Van Zanten Plants B.V.	07.07.2006	31.12.2031
Armut – <i>Pyrus communis</i> L.					
4	15.12.2008	CARMEN	C.R.A. Unita Di Ricerca Per La Frutticoltura Forli	10.12.2009	31.12.2039
5	27.10.2006	UTA	Sächsische Landesanstalt Für Landwirtschaft	10.12.2009	31.12.2039
6	16.02.2009	THIMO	Wolfgang Müller Baum und Rosenschule	10.12.2009	31.12.2039
Arpa – <i>Hordeum vulgare</i> L.					
7	30.12.2005	BAŞGÜL	Anadolu Efes Biracılık ve Malt San.A.Ş.	08.12.2005	31.12.2030
8	18.01.2008	DURUSU		01.09.2008	31.12.2033
9	18.01.2008	YILDIZ		01.09.2008	31.12.2033
10	09.03.2007	LARENDE	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal A.E.M.	17.04.2008	31.12.2033
11	30.12.2004	AVCI 2002	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü	08.12.2005	31.12.2030
12	30.12.2004	ÇETİN 2000		08.12.2005	31.12.2030
13	30.12.2004	ZEYNEL AĞA		08.12.2005	31.12.2030
14	30.12.2004	AYDANHANIM		08.12.2005	31.12.2030
15	07.05.2007	BOLAYIR		17.04.2008	31.12.2033
16	10.06.2009	MARTI	Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	11.12.2009	31.12.2034
Asma – <i>Vitis vinifera</i> L.					
17	15.10.2007	SUGRAFOURTEEN	Sun World International, LLC	29.06.2010	31.12.2040
Ayçiçeği – <i>Helianthus annuus</i> L.					
18	22.06.2006	SHELLY	Hazera Genetics Ltd.	29.09.2010	31.12.2035
19	13.02.2006	MR 2963	MayAgro Tohumculuk A.Ş.	11.12.2009	31.12.2034
20	14.01.2005	H702R	Syngenta Seeds SAS	11.12.2009	31.12.2034
Biber – <i>Capsicum annuum</i> L.					
21	14.01.2005	SPICE	Rijk Zwaan Zaadteelt en Zaadhandel B.V.	09.12.2005	31.12.2030
Buğday – <i>Triticum aestivum</i> L.					
22	10.01.2005	ALTAY 2000	Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	08.12.2005	31.12.2030
23	10.01.2005	SÖZMEZ 2001		08.12.2005	31.12.2030
24	10.01.2005	ALPU 2001		08.12.2005	31.12.2030
25	14.01.2005	KONYA 2002	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal A.E.M.	08.12.2005	31.12.2030
26	14.01.2005	KARAHAN 99		08.12.2005	31.12.2030
27	14.01.2005	FUATBEY 2000	Çukurova Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	29.09.2010	31.12.2035
28	22.11.2006	KARATOPAK		29.09.2010	31.12.2035
29	22.11.2006	OSMANİYEM		29.09.2010	31.12.2035
30	13.08.2009	CEMRE	Güneydoğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	12.03.2010	31.12.2035
31	13.08.2009	ARTUKLU		12.03.2010	31.12.2035
32	13.08.2009	ŞAHİNBEY		12.03.2010	31.12.2035
33	13.08.2009	EYYUBI	MayAgro Tohumculuk A.Ş.	12.03.2010	31.12.2035
34	28.11.2007	MAY 8462		29.06.2010	31.12.2035
35	26.09.2008	ANAPO	Pro.Se.Me Srl.	11.12.2009	31.12.2034
36	14.01.2005	TAHIROVA 2000	Sakarya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	22.10.2009	31.12.2034
37	11.02.2008	HANLI		29.06.2009	31.12.2034
38	11.02.2008	BEŞKÖPRÜ		29.06.2009	31.12.2034
39	02.11.2005	ESPERIA	Societa Produttori Sementi S.p.A.	06.07.2006	31.12.2031
40	02.11.2005	CARISMA		06.07.2006	31.12.2031
41	02.11.2005	LEVANTE		06.07.2006	31.12.2031
42	26.12.2007	SARAGOLLA		29.06.2009	31.12.2034
43	30.12.2004	DEMİR 2000		08.12.2005	31.12.2030
44	30.12.2004	BAYRAKTAR 2000	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü	08.12.2005	31.12.2030
45	30.12.2004	TOSUNBEY		08.12.2005	31.12.2030
46	30.12.2004	SEVAL		08.12.2005	31.12.2030
47	30.12.2004	ESER		08.12.2005	31.12.2030
48	30.12.2004	ZENCİRCİ 2002		08.12.2005	31.12.2030
49	30.12.2004	MİRZABEY 2000		08.12.2005	31.12.2030

BİTKİ İSLAHÇI HAKLARI RAPORU - 2010

SN	Başvuru Tarihi	Çeşit ismi	Hak Sahibi	Tescil Tarihi	Tescil Süresi
50	12.01.2010	EMİNBEY	Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü	29.06.2010	31.12.2035
51	30.03.2010	HAKAN	Trakya Tarım ve Vet. Tic. Ltd.Şti.	29.09.2010	31.12.2035
52	30.03.2010	KAAN		29.09.2010	31.12.2035
53	17.08.2006	ALDANE	Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	22.10.2009	31.12.2034
54	25.05.2009	SELİMİYE		11.12.2009	31.12.2034
55	21.06.2010	BEREKET		29.12.2010	31.12.2035
Ceviz – Juglans regia L.					
56	30.03.2010	SÜTYEMEZ 1	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat	29.09.2010	31.12.2040
57	30.03.2010	MARAS 18	Fakültesi Dekanlığı	29.09.2010	31.12.2040
Çilek – Fragaria x ananassa Duch.					
58	31.12.2008	GALIACIV	C.I.V. Consorzio Italiano Vivaisti - Societa	10.12.2009	31.12.2034
59	31.12.2008	ANTEA	Consortile A.R.L.	10.12.2009	31.12.2034
60	28.09.2007	SABROSA	Plantas de Navarra S.A. (PLANASA)	02.09.2008	31.12.2033
61	28.01.2005	VENTANA	The Regents of University of California	06.07.2006	31.12.2031
62	28.01.2005	CAMINO REAL		06.07.2006	31.12.2031
63	28.01.2005	ALBION		29.04.2008	31.12.2033
64	30.12.2008	PALOMAR		29.06.2010	31.12.2035
Domates – Lycopersicon esculentum Mill.					
65	12.01.2005	ASTONA RENE	Nunhems B.V.	09.12.2005	31.12.2030
66	14.01.2005	KEMERIT	Rijk Zwaan Zaadteelt en Zaadhandel B.V.	09.12.2005	31.12.2030
67	14.01.2005	YEDI		09.12.2005	31.12.2030
68	12.02.2008	LOGURE		05.08.2009	31.12.2034
69	12.02.2008	VALIANT	Seminis Vegetable Seeds Inc.	05.08.2009	31.12.2034
70	07.01.2005	FDR 16-2045		14.12.2007	31.12.2032
71	07.01.2005	FIR 16-2049		14.12.2007	31.12.2032
72	07.01.2005	FIR 16-1058	14.12.2007	31.12.2032	
Elma – Malus Mill.					
73	19.11.2007	NICOGREEN	Better3Fruit N.V.	05.08.2009	31.12.2039
74	19.11.2007	NICOTER	C.I.V. Consorzio Italiano Vivaisti	05.08.2009	31.12.2039
75	30.07.2008	CIVG198		10.12.2009	31.12.2039
76	10.03.2008	ARIANE	INRA-Ins. Nat. de la Recherche-Agronomique	10.12.2009	31.12.2039
77	25.03.2008	JEROMINE	SCAFO, Jean-Jacques Feuillet	10.12.2009	31.12.2039
Enginar – Cynara scolymus L.					
78	12.01.2005	CONCERTO	INRA-Institute National de la Recherche-Agronomique	09.12.2005	31.12.2030
79	12.01.2005	OPAL	07.07.2006	31.12.2031	
Flamingo Çiçeği – Anthurium Schott					
80	12.07.2006	ANTHBNZL	Anthura B.V.	19.03.2010	31.12.2035
81	09.07.2008	RED KING	Rijnplant Breeding B.V.	19.03.2010	31.12.2035
82	09.07.2008	RIJN200023		19.03.2010	31.12.2035
Gerbera – Gerbera L.					
83	14.01.2005	CARAMBOLE	Florist De Kwavel B.V.	07.07.2006	31.12.2031
84	27.09.2005	CORNICE		07.07.2006	31.12.2031
85	27.09.2005	WINTER QUEEN		07.07.2006	31.12.2031
Gül – Rosa L.					
86	10.04.2007	MEIGADRAZ	Meilland International S.A.	18.04.2008	31.12.2033
87	10.04.2007	MEISYLPHO		18.04.2008	31.12.2033
88	10.04.2007	MEIPOMOLO		18.04.2008	31.12.2033
89	10.04.2007	MEIFAFIO		18.04.2008	31.12.2033
90	06.02.2009	KORAROKED	W.Kordes' Söhne Rosenschulen GMBH	11.12.2009	31.12.2034
91	06.02.2009	KORYLAL		11.12.2009	31.12.2034
Haşhaş – Papaver somniferum L.					
92	10.01.2005	TMO 1	Toprak Mahsülleri Ofisi	22.10.2009	31.12.2034
93	10.01.2005	TMO 2		22.10.2009	31.12.2034
94	10.01.2005	TMO 3		22.10.2009	31.12.2034
95	10.01.2005	TMO 4		22.10.2009	31.12.2034
96	10.01.2005	OFİS 3		22.10.2009	31.12.2034
97	10.01.2005	OFİS 4		22.10.2009	31.12.2034
98	10.01.2005	OFİS 8		22.10.2009	31.12.2034
Karanfil – Dianthus L.					
99	11.07.2006	BARCELE	Barberet&Blanc S.A.	13.12.2007	31.12.2032
100	11.07.2006	LONREINA		13.12.2007	31.12.2032

BİTKİ İSLAHCİ HAKLARI RAPORU - 2010

SN	Başvuru Tarihi	Çeşit ismi	Hak Sahibi	Tescil Tarihi	Tescil Süresi
101	17.05.2007	ESKIMO	Dott. Moraglia Carlo	18.04.2008	31.12.2033
102	14.01.2005	HILTEREY		05.08.2009	31.12.2034
103	14.01.2005	HILNEGRI	Hilverda Kooij B.V.	07.07.2006	31.12.2031
104	01.06.2007	HILREFLEC		13.12.2007	31.12.2032
105	21.08.2009	TEMARISOU	Jyoji Furuta	19.03.2010	31.12.2035
106	15.06.2007	VISENSI	La Villetta S.R.L.	05.08.2009	31.12.2034
107	29.11.2005	FARIDA	P. Kooij & Zonen BV	07.07.2006	31.12.2031
108	27.08.2007	HYDRA		02.09.2008	31.12.2033
109	17.08.2006	KLEDM06001	Per Klemm	02.09.2008	31.12.2033
110	17.08.2006	KLEDC05008		02.09.2008	31.12.2033
Kasımpati – <i>Chrysanthemum L.</i>					
111	17.03.2006	EUROBELLE PINK		11.12.2009	31.12.2034
112	20.03.2006	MONA LISA DARPIN		11.12.2009	31.12.2034
113	04.10.2007	DEKTIMMAN	Dekker Breeding B.V.	02.09.2008	31.12.2033
114	21.08.2009	DEKBRETAGNE		19.03.2010	31.12.2035
115	21.08.2009	MONA LISA SPLENDID		19.03.2010	31.12.2035
116	21.08.2009	MONA LISA YELLOW		19.03.2010	31.12.2035
Kayısı – <i>Prunus armeniaca L.</i>					
117	15.06.2010	ALKAYA	Malatya Meyvecilik Araştırma E.M.	29.09.2010	31.12.2040
118	31.05.2010	FLOPRIA	PSB Production Vegetal S.L.	29.12.2010	31.12.2040
119	16.08.2010	FLONECA		29.12.2010	31.12.2040
Kiraz – <i>Prunus avium L.</i>					
120	03.12.2009	FOLFER	INRA-Ins. Nat. de la Recherche-Agronomique	29.12.2010	31.12.2040
Limon – <i>Citrus limon (L.) Burm. f.</i>					
121	20.06.2007	UZUN		29.06.2010	31.12.2040
122	20.06.2007	ALATA	Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü	29.06.2010	31.12.2040
123	20.06.2007	GÜLŞEN	Müdürlüğü	29.06.2010	31.12.2040
124	20.06.2007	EYLÜL		22.10.2009	31.12.2039
Macar Fiği – <i>Vicia pannonica Crantz</i>					
125	09.06.2006	ALTINOVA 2002	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü	29.06.2010	31.12.2035
Marul – <i>Lactuca sativa L.</i>					
126	26.06.2008	MULTY	Nunhems B.V.	10.12.2009	31.12.2034
127	25.08.2008	ROUTE		10.12.2009	31.12.2034
128	21.07.2005	ZOLIVA	Nunza B.V.	07.07.2006	31.12.2031
Mercimek – <i>Lens culinaris Medik.</i>					
129	13.11.2006	ÇAĞIL	Güneydoğu Anadolu Tarımsal Araştırma	29.06.2010	31.12.2035
130	13.11.2006	ALTINTOPRAK	Enstitüsü Müdürlüğü	29.06.2010	31.12.2035
Mısır – <i>Zea mays L.</i>					
131	14.01.2005	KERMES	KWS Saat AG	09.12.2005	31.12.2030
132	02.02.2007	5M50		22.10.2009	31.12.2034
133	02.02.2007	57B22		22.10.2009	31.12.2034
134	02.02.2007	35A42	MayAgro Tohumculuk A.Ş.	22.10.2009	31.12.2034
135	02.02.2007	5F48		22.10.2009	31.12.2034
136	02.02.2007	57B145		22.10.2009	31.12.2034
137	10.04.2006	SAKARYA	Sakarya Tarımsal Araştırma E.M.	14.12.2005	31.12.2030
Nektarin – <i>Prunus persica var. nectarina (Aiton) Maxim.</i>					
138	12.01.2009	GARCIMA		10.12.2009	31.12.2039
139	12.01.2009	GARCICA		10.12.2009	31.12.2039
140	12.01.2009	GAROF		10.12.2009	31.12.2039
141	12.01.2009	GARTELLA		10.12.2009	31.12.2039
142	12.01.2009	GARMINATA	PSB Production Vegetal S.L.	10.12.2009	31.12.2039
143	12.01.2009	GARTAIRO		10.12.2009	31.12.2039
144	12.01.2009	GARDETA		10.12.2009	31.12.2039
145	07.04.2010	GARNIFOLA		29.12.2010	31.12.2040
146	07.04.2010	GARACO		29.12.2010	31.12.2040
147	07.04.2010	GARBAJA		29.12.2010	31.12.2040
Pamuk – <i>Gossypium hirsutum L.</i>					
148	05.12.2008	ADN P 01	Çukurova Tarımsal Araştırma E.M.	11.12.2009	31.12.2034
149	08.07.2004	DELTADIAMOND	D&PL Technology Holding Company, LLC.	06.07.2006	31.12.2031
150	18.03.2005	DP 419		06.07.2006	31.12.2031

BİTKİ İSLAHÇI HAKLARI RAPORU - 2010

SN	Başvuru Tarihi	Çeşit ismi	Hak Sahibi	Tescil Tarihi	Tescil Süresi
151	10.11.2005	DP 466		29.06.2009	31.12.2034
152	10.05.2007	DP 396		17.04.2008	31.12.2033
153	10.05.2007	DP 399	D&PL Technology Holding Company, LLC.	17.04.2008	31.12.2033
154	10.05.2007	DP 401		17.04.2008	31.12.2033
155	10.05.2007	DP 499		17.04.2008	31.12.2033
156	17.03.2005	ST 468	Emergents Genetics Inc.	14.12.2007	31.12.2032
157	01.12.2004	ŞAHİN 2000		12.03.2010	31.12.2035
158	01.12.2004	AYDIN 110		12.03.2010	31.12.2035
159	01.12.2004	EKŞİ 911		12.03.2010	31.12.2035
160	01.12.2004	ÖZBEK 142		12.03.2010	31.12.2035
161	01.12.2004	GÜRELBEY		12.03.2010	31.12.2035
162	01.12.2004	GOSYPOLSUZ NAZILLI	Nazilli Pamuk Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	12.03.2010	31.12.2035
163	01.12.2004	NAZILLI 342		12.03.2010	31.12.2035
164	01.12.2004	NAZILLI 663		12.03.2010	31.12.2035
165	11.07.2007	GSN 12		01.09.2008	31.12.2033
166	11.07.2007	AYHAN 107		01.09.2008	31.12.2033
167	11.07.2007	NAPA 122		01.09.2008	31.12.2033
Patates – Solanum tuberosum L.					
168	13.01.2005	SOLEIA	Bretagne-Plants	09.12.2005	31.12.2035
169	11.12.2009	UNIVERSA		29.06.2010	31.12.2040
170	08.02.2009	SOPRANO		11.12.2009	31.12.2039
171	28.12.2009	ORCHESTRA		29.06.2010	31.12.2040
172	28.12.2009	LADY AMARILLA	C. Meijer B.V.	29.09.2010	31.12.2040
173	28.12.2009	MUSICA		29.06.2010	31.12.2040
174	28.12.2009	LADY BLANCA		29.06.2010	31.12.2040
175	10.11.2009	EUROPRIMA		29.06.2010	31.12.2040
176	10.11.2009	OMEGA	Europlant Pflanzenzucht GMBH	29.06.2010	31.12.2040
177	26.02.2010	CHALLENGER	HZPC Holland B.V.	29.09.2010	31.12.2040
178	29.03.2010	NATASCHA	SaKa Pflanzenzucht Gbr	29.09.2010	31.12.2040
179	11.12.2009	LOUISANA		29.06.2010	31.12.2040
180	11.12.2009	AUREA	Station de Recherche du Comite Nord (CRITT)	29.06.2010	31.12.2040
181	01.03.2010	EVEREST		29.09.2010	31.12.2040
182	01.03.2010	VR 808	Van Rijn - KWS B.V.	29.09.2010	31.12.2040
Patlıcan – Solanum melongena L.					
183	14.01.2005	BRIGITTE	Rijk Zwaan Zaadteelt en Zaadhandel B.V.	09.12.2005	31.12.2030
Prunus Anacı – Prunus L.					
184	14.01.2005	GISELA 5		06.07.2006	31.12.2036
185	04.08.2005	GI 148/1		14.12.2007	31.12.3037
186	25.05.2007	PIKU 1	Consortium Deutscher Baumschulen GmbH	29.09.2010	31.12.2040
187	25.05.2007	PIKU 3		29.09.2010	31.12.2040
188	25.05.2007	PIKU 4	Bundesanstalt für Züch. an Kulturpflanzen	29.12.2010	31.12.2040
Soya – Glycine max (L.) Merr.					
189	01.05.2007	BLAZE	Schillinger Seed	12.03.2010	31.12.2035
Trabzon Hurması – Diospyros kaki L.					
190	29.03.2010	İREM		29.09.2010	31.12.2040
191	29.03.2010	ONUR		29.09.2010	31.12.2040
192	29.03.2010	YEŞİLİRMAK	Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü	29.09.2010	31.12.2040
193	29.03.2010	AYDER		29.09.2010	31.12.2040
194	29.03.2010	KAPLAN		29.09.2010	31.12.2040
195	29.03.2010	AKBULUT		29.09.2010	31.12.2040
Tritikale – xTriticosecale Wittmack					
196	10.01.2005	KARMA 2000	Anadolu Tarımsal Araştırma E.M.	08.12.2005	31.12.2030
197	14.01.2005	MELEZ 2001	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal A.E.M.	08.12.2005	31.12.2030
198	28.03.2006	EGE YILDIZI	Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	29.09.2010	31.12.2035
199	23.06.2010	ÜMRANHANIM	Doğu Anadolu Tarımsal Enstitüsü Müdürlüğü	29.12.2010	31.12.2035
Yulaf – Avena sativa L.					
200	14.01.2005	SEYDİŞEHİR	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal A.E.M.	08.12.2005	31.12.2030
Zeytin – Olea europaea L.					
201	05.08.2008	SIKITITA	Universidad de Cordoba	10.12.2009	31.12.2039

© Bitki İslahçı Hakları Raporu – 2010

İLETİŞİM

Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü

Tohumculuk Dairesi Başkanlığı

Eskişehir Yolu 9 km

Lodumlu / ANKARA – TÜRKİYE

Telefon : +90.312.287 33 60
Belgegeçer : +90.312.287 64 42
İnternet : <http://www.tohum.tugem.gov.tr>
e-Posta : tohumculuk@tarim.gov.tr
e-Posta : hasan.celen@tarim.gov.tr
e-Posta : ilknur.yalvac@tarim.gov.tr